Handläggare
Nathan Öhrn
Telefon: 08-50833689

Till
Utbildningsnämnden
2026-11-19

Studievägsutbudet i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola läsåret 2027/2028

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola för läsåret 2027/2028 i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fastställer årligen studievägsutbudet. Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande innehåller förslag till organisation av studievägsutbudet i stadens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor läsåret 2027/2028.

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål och arbetsmarknadens behov. Anpassningen till elevernas önskemål innebär att förvaltningen inte kan göra den definitiva dimensioneringen innan ungdomarnas val är kända. Beslut om ändringar i dimensioneringen, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är delegerat till gymnasiedirektören.

Utbildningsförvaltningen föreslår en utökning av el- och energiprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet. Utökningarna är ett svar på budgetuppdraget om att öka andelen platser på yrkesprogram, med fokus på utbildningar mot bristyrken.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola för läsåret 2027/2028 i enlighet med förvaltningens förslag.

Bakgrund/Ärendet

I början av varje antagningsår föreslår förvaltningen ett studievägsutbud inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Utbildningsnämnden fastställer därefter studievägsutbudet. Huvudmän ska väga in både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov när de planerar, dimensionerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolan. Bestämmelserna omfattar

Utbildningsförvaltningen

Hantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
utbildningsforvaltningen@edu.stockholm.se
https://start.stockholm/

nationella program och introduktionsprogrammen yrkesintroduktion och programinriktat val när dessa anordnas för grupp av elever.

Över 35 000 ungdomar sökte till gymnasieskolor eller anpassade gymnasieskolor i länets gemensamma gymnasieregion 2026. En tredjedel av de sökande var folkbokförda i Stockholms stad. Antalet 16-åringar förväntas minska något i staden och i regionen 2027, vilket innebär att toppen för antalet 16-åringar är passerad. Befolkningsprognosen visar att antalet 16-åringar förväntas vara på en fortsatt hög nivå fram till 2031, och att större minskningar förväntas 2033 och 2038. Antalet stockholmare som söker till anpassad gymnasieskola ser ut att nå en toppnivå 2027.

Söktrycket till de kommunala gymnasieskolorna och anpassade gymnasieskolorna är över lag högt. Befolkningsutvecklingen bör därför endast ha begränsad påverkan på fyllnadsgraden på de nationella programmen på gymnasieskolorna.

Budgetuppdrag om yrkesprogram

I Stockholms stads budget 2026 står det att utbildningsnämnden ska sträva efter att öka andelen platser på yrkesprogram med fokus på utbildningar mot bristyrken. Budgeten anger att utbildningsnämnden ska starta ett nytt yrkesprogram och utreda möjligheten att starta ytterligare ett yrkesprogram på en skola som främst erbjuder högskoleförberedande program och som har ett högt söktryck.

Förvaltningen har utrett sex alternativa sätt att utöka yrkesprogrammen. Utgångspunkten har varit, utöver att möta arbetsmarknadens behov, följande vägledande principer:

- Att öppnandet blir ekonomiskt hållbart
- Att yrkesprogrammet matchar skolans profil och programmix
- Att det finns efterfrågan och söktryck
- Att vi inte konkurrerar med oss själva
- Att utreda om yrkesintroduktion och anpassad gymnasieskola ska inkluderas
- Att det finns möjlighet att tillskapa yrkessalar

Förvaltningen föreslår en utökning av inriktningen elteknik på el- och energiprogrammet på S:t Eriks gymnasium och en utökning av vård- och omsorgsprogrammet på Kungsholmens västra gymnasium. Båda studievägarna möter ett arbetsmarknadsbehov, enligt Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning i Stockholms län, och följer de vägledande principerna.

Förslagen möter målet om att utöka andelen platser på yrkesprogram som möter arbetsmarknadens behov, men förslaget innehåller ingen nystart av yrkesprogram. De alternativ som förvaltningen har utrett som innebär nystart av yrkesprogram har inte mött de vägledande principerna. Framför allt har alternativen inte mött principerna om ekonomisk hållbarhet och intern konkurrens.

Erfarenheter från antagningen 2026

Inför preliminärantagningen och slutantagningen anpassar förvaltningen utbudet utifrån ungdomars sökmönster till olika skolor, program och inriktningar. Ungdomars intresse för utbildningar i stadens regi är fortsatt högt och antalet behöriga förstahandssökande ökade med 350 sökande. Ökningar syntes både till yrkesprogrammen och de högskoleförberedande programmen.

Slakthusområdets gymnasium stod för merparten av ökningen av antalet förstahandssökande till skolor i stadens regi, och hade ett gott söktryck på yrkesprogrammet och de högskoleförberedande programmen. Thorildsplans gymnasium har regionens största teknikprogram och till slutantagningen minskade förvaltningen antalet platser på inriktningen informations- och medieteknik för att matcha årets söktryck. Fyllnadsgraden i egen regi är hög.

Antalet behöriga förstahandssökande i regionen ökade till samtliga nationella program som Skolverket bedömer att det finns en brist på gymnasialt utbildade inom. Stockholmarna söker också yrkesprogram i högre utsträckning, vilket följer en flerårig trend. Inriktningen elteknik ökade kraftigt på el- och energiprogrammet. För de högskoleförberedande programmen minskade ekonomiprogrammet kraftigt i popularitet samtidigt som samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet ökade. Samhällsvetenskapsprogrammet är nu det populäraste programmet i regionen.

Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning i Stockholms län

I oktober 2026 publicerade Skolverket ett nytt planeringsunderlag för gymnasial utbildning i Stockholms län, vilket visar på ett antal förändringar kopplade till arbetsmarknadens behov av gymnasialt utbildad arbetskraft. Bygg- och anläggningsprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet bedöms nu vara i balans. Regeringens STEM-strategi har påverkat Skolverkets planeringsunderlag och naturvetenskapsprogrammet bedöms nu behöva öka, medan teknikprogrammet bedöms vara i balans.

Förslag till utbud läsåret 2027/2028

Förslag till studievägsutbud läggs på hösten så att de sökande vet vilket utbud som finns när de besöker gymnasiemässan och skolornas öppna hus. Första ansökningsomgången är öppen från mitten av januari till mitten av februari.

Den definitiva dimensioneringen kan inte göras förrän ungdomarnas val och andra huvudmäns utbud är kända. Beslut om ändringar i dimensioneringen, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är delegerat till gymnasiedirektören.

Tabell 1. Antal platser i egen regi 2025, 2026 samt förslag 2027

Program	**Antal platser, åk 1**		
	2025	**2026**	**2027**
Högskoleförberedande program (inklusive IB)	5418	5761	5803
Yrkesprogram (exklusive yrkesdansarutbildningen)	669	698	752
Introduktionsprogram	902	1024	958
Anpassad gymnasieskola	127	134	138
Totalt	**7116**	**7617**	**7651**

Högskoleförberedande program

Förvaltningen föreslår att det totala antalet platser på högskoleförberedande program ökar med cirka 40 platser. Detta följer av att söktrycket till Bernadottegymnasiet är högt och att skolan vart tredje år har kapacitet att ta in en extra grupp på ekonomiprogrammet. Spånga gymnasium ökar naturvetenskapsprogrammet marginellt.

Yrkesprogram

Vård- och omsorgsprogrammet och el- och energiprogrammet ökar med en grupp vardera, enligt vad som beskrivits ovan. Spånga gymnasium ökar antalet platser på inriktningen djurvård och naturvetenskap på naturbruksprogrammet, samtidigt som lärlingsprofilen med profil hästhållning, trav, stängs, enligt förvaltningens förslag. Profilen har endast haft enstaka antagna per år. Eleverna läser hälften av sin utbildning tillsammans med andra elever på naturbruksprogrammet, vilket kräver mycket samordning och planering, samtidigt som det begränsar möjligheterna att skapa välfungerande scheman och en bra undervisningssituation för alla berörda elever.

Introduktionsprogram

Programinriktat val

Spånga gymnasium minskar antalet platser på programinriktat val mot naturbruksprogrammet jämfört med utbudet 2026. I praktiken blir det en marginell förändring eftersom antalet platser på studievägen minskades till slutantagningen. Programinriktat val på estetiska programmets inriktning teater, design och sömnadstekniska utbildningen och frisör- och stylistprogrammet föreslås tas bort på S:t Eriks gymnasium.

Yrkesintroduktion

Förvaltningen föreslår att utökningen av antalet platser på yrkesintroduktion kvarstår, förutom ett par mindre justeringar.

Individuellt alternativ

Förvaltningen föreslår att antalet platser på individuellt alternativ behålls.

Språkintroduktion

Förvaltningen föreslår att antalet platser på språkintroduktion minskar, då behovet har minskat de senaste åren.

Platser i fri kvot

I enlighet med gymnasieförordningen avsätts ett begränsat antal platser för fri kvot vid antagningen till stadens kommunala gymnasieskolor. Årligen avsätts cirka 40–50 platser för elever som ansöker om fri kvot på grund av särskilda omständigheter och cirka 90–100 platser för elever som ansöker med utländska betyg.

Anpassad gymnasieskola

Förvaltningen föreslår en ökning av antalet platser på anpassad gymnasieskola för att möta den förväntade elevantalsökningen. På det individuella programmet sker en marginell utökning av antalet organisationsplatser, men då det är färre avgångselever 2027 innebär det i praktiken en minskning av antalet tillgängliga platser. Vid slutantagningen 2026 fanns det lediga platser i egen regi. Förvaltningen fortsätter att se över behovet av antalet platser och dimensioneringen inför första ansökningsomgången.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samråd med stadens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sitt sammanträde.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Enligt skollagen 15 kap. 30 § ska varje kommun ansvara för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet, antingen genom att anordna den själv eller via ett primärt samverkansavtal med andra kommuner. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till barnets bästa, vilket artikel 3 i barnkonventionen berör. Utbildningsförvaltningen anpassar utbudet per skola inför den preliminära och slutliga antagningen för att möta ungdomars efterfrågan.

Ungdomar, oavsett könstillhörighet, som söker gymnasieskolan berörs direkt av beslut om studievägsutbud. Som underlag för årets beslut har bland annat statistik och erfarenheter om ungdomars sökmönster använts. Enligt barnkonventionen artikel 12 ska barn kunna ge synpunkter på de ärenden som berör dem. Utöver tidigare års sökmönster har inga synpunkter från ungdomar inhämtats. Nästa års sökmönster kommer att ligga till grund för justeringar i utbudet inför preliminär- och slutantagningen. Beslut om studievägsutbud är ett led i att bereda möjlighet för alla ungdomar till fortsatta studier. Det görs ingen diskriminerande åtskillnad av något slag (barnkonventionen, artikel 2) i beslutet.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Joachim Håkansson
Gymnasiedirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Studievägsutbudet 2027/2028